

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ครอบคลุมสาระสำคัญต่างๆ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ใน 4 ด้าน คือ การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กปฏิบัติ การกระตุ้นและการเสริมแรง และการจัดสภาพแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาล ที่อยู่ในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 จำนวน 400 คน ที่ตอบแบบสอบถาม และผู้ปกครองจำนวน 10 คน ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และถูกสังเกตพฤติกรรม และการจัดสภาพแวดล้อมของ 10 ครอบครัว
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งหมด 3 ประเภท คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต คือ
  - 2.1 แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล
  - 2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล
  - 2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล
  - 2.4 แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเดินทางไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 20 โรงเรียน เพื่อนัดกับผู้ปกครองในการแจกแบบสอบถามให้ผู้ปกครองตอบ จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้แบบสอบถามครบ 400 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ได้ทั้งหมด 381 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 95.25

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครอง และแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน และสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองทั้งหมด 10 ครอบครัว แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตได้รับครบทุกฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม โดยการสรุปรวบรวม เรียบเรียง จัดคำตอบให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายตามประเด็นต่างๆที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ของผู้ปกครอง และผลที่ได้รับจากการสังเกตพฤติกรรมการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครอง และการสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี ประกอบอาชีพทำนา จบวุฒิการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 นับถือ ศาสนาพุทธ มีความสัมพันธ์กับเด็กวัยอนุบาล เป็นมารดา เด็กเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และมีสมาชิกในบ้าน จำนวน 3 – 5 คน ประกอบด้วย บิดา มารดา และเด็ก

1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และได้รับการสังเกต มีทั้งหมด 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 50–55 ปี และ 31–35 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพหลัก ทำนา ไม่มีอาชีพเสริม โดยเด็กวัยอนุบาลเป็น เด็กหญิง มีอายุระหว่าง 4–5 ปี เรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเด็ก เป็น ยายและมารดา

2. สรุปผลจากการให้ข้อมูลของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล

2.1 การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง ในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ด้านความรับผิดชอบ ผู้ปกครองได้เป็นแบบอย่างในความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว ด้านความซื่อสัตย์ ในความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ การไม่คิดโลกอยากได้ในของของผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น คือ การเคารพสิทธิของผู้อื่น ด้านความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม จะซื้อของตามลำดับก่อน-หลังหรือเข้าแถวรอรับบริการต่างๆ

2.2 การฝึกให้เด็กปฏิบัติ ในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ด้านความรับผิดชอบผู้ปกครองได้ฝึกให้เด็กปฏิบัติ ในความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การพาเด็กไปฉีดวัคซีนตามคำแนะนำของแพทย์ และพูดคุยประโยชน์ของการฉีดวัคซีน ความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การสนับสนุนให้เด็กร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ด้านความซื่อสัตย์ ในความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ การสอนไม่ให้เกิดพฤติกรรม ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น คือ การเคารพสิทธิของผู้อื่น ด้านความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ผู้ปกครองดูแลให้เด็กแต่งกายไปโรงเรียนถูกระเบียบ

2.3 การกระตุ้นและการเสริมแรง เมื่อพบว่าเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คือ การร้องไห้เมื่อถูกขัดใจ ผู้ปกครองจะใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือนทันที หากพบว่าเด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมคือ การบอกเจ้าของก่อนหยิบสิ่งของ ผู้ปกครองจะแสดงอาการพอใจ เช่น ยิ้ม พยักหน้า โอบกอด

2.4 การจัดสภาพแวดล้อม การจัดเครื่องใช้ภายในบ้าน จะมีการจัดวางที่นอน หมอน มุ้ง อย่างเป็นระเบียบ การจัดเครื่องใช้บริเวณบ้าน มีการกำจัดขยะด้วยการฝังหรือเผา การสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครอบครัว จะให้สมาชิกในครอบครัวรับประทานอาหารร่วมกัน

3. สรุปผลการให้ข้อมูลของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง 10 คน และสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครอง 10 ครอบครัว

ครอบครัวที่ 1

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองรับประทานอาหารเช้าที่มีคุณค่าครบ 5 หมู่และปรุงสุกสะอาด และนอนหลับพักผ่อนเป็นเวลา การเก็บรักษาเครื่องใช้ส่วนตัวจะมีตู้และชั้นเก็บ พับเก็บเสื้อผ้าใส่เรียบร้อย มีความตั้งใจในการทำงาน

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานบ้าน และคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ผู้ปกครองเป็นผู้ใหญ่บ้าน ดูแลลูกบ้าน รับผิดชอบงานต่างๆที่ได้รับมอบหมายจากทางอำเภอ เข้าร่วมประชุมกับทางโรงเรียน บริจาคสิ่งของให้กับเพื่อนบ้าน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองไม่พูดปด และไม่คิดโลกอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงในของของผู้อื่น ตรงต่อเวลาเมื่อนัดหมายกับผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจร เข้าแถวเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองคอยดูแลให้เด็กรับประทานอาหารเช้าทุกมื้อ ให้เด็กรับประทานอาหารเช้าที่มีประโยชน์ ตักเตือนเมื่อเห็นเด็กรับประทานอาหารเช้าที่ไม่มีประโยชน์ ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลาและให้เด็กนอนกลางวัน สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการออกกำลังกาย เมื่อเด็กเจ็บป่วยจะพาเด็กไป สถานีอนามัย หรือคลินิก พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง คอยดูแลระวังป้องกันสุขภาพให้เด็ก ดูแลให้เด็กเก็บสิ่งของเครื่องใช้ สนับสนุนให้เด็กตั้งใจทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว มอบหมายงานที่เหมาะสมกับวัยให้กับเด็ก

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดรอบคอบต่อการกระทำผิด โดยผู้ปกครองจะบอกและยกตัวอย่างที่ดีให้เด็กฟัง สอนไม่ให้เกิดพฤติกรรม และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนให้เด็กไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กเข้าแถวเมื่อรอรับบริการต่างๆ สอนให้ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายไปโรงเรียนถูกระเบียบ

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครองดักเตือนเมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพูดชมเชยและให้รางวัล เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านพ่อเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับพ่อ เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองสร้างข้อตกลงกับเด็ก และทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 2

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองดูแลรักษาเครื่องใช้ส่วนตัว โดยเก็บเสื้อผ้าใส่ไว้ในตู้เสื้อผ้า แบ่งเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน มีความตั้งใจในการทำงาน

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานบ้าน และคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานทำบุญต่างๆ ด้วยการบริจาคเงิน ข้าวสาร ผักที่ปลูก และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองไม่พูดปด และไม่คิดโลภอยากได้ในของ
ของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองไม่ขโมยในของของผู้อื่นและเคารพในสิทธิ
ของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจร ทำตามลำดับก่อน-หลังเมื่อรอรับบริการ
ต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสม
กับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองให้เด็กได้นอนกลางวัน สนับสนุน
ให้เด็กได้ออกกำลังกาย เมื่อเด็กเจ็บป่วยจะพาเด็กไป สถานีอนามัย พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบ
ตามกำหนดทุกครั้ง การดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ จัดชั้นให้เด็กเก็บเสื้อผ้า และคอยดูแลให้เด็ก
เก็บกระเป๋าเป็นที่

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว มอบหมายงานที่เหมาะสมกับวัยให้
กับเด็ก และให้ช่วยดูแลระวังความปลอดภัยให้ครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน พาเด็กไปร่วมงานทอดกฐิน และ ให้เด็ก
ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดรอบคอบต่อการ
การกระทำผิด คือไม่ไปหยิบสิ่งของของผู้อื่น การไม่พูดปด ผู้ปกครองจะบอกว่าการโกหกเป็นสิ่งที่
ไม่ดี และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนให้เด็กไปโรงเรียนตรงเวลา และ
สอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน สอน
ให้ช่วยรักษาสาธารณสมบัติ และดูแลเด็กให้แต่งกายไปโรงเรียนถูกระเบียบ

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครองตักเตือนเมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพูดชมเชยเด็กเป็นบางครั้ง เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านยายเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับยาย เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรม และทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 3

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองนอนและตื่นเป็นเวลา เมื่อเจ็บป่วยจะไปโรงพยาบาลทุกครั้ง

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานบ้าน และคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆภายในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดถี่ถ้วนต่อการกระทำผิด คือ การเถียงพ่อแม่ ไม่พูดปด และไม่คิดโลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญากับผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงในของของผู้อื่น ไปตรงเวลาเมื่อนัดหมายกับผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจร ทำตามลำดับก่อน - หลังเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

3) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองจัดให้เด็กได้รับประทานอาหารที่รสชาติไม่เผ็ด ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัดอุปกรณ์สนับสนุนการออกกำลังกาย เมื่อเด็กเจ็บป่วยจะพาเด็กไปสถานอนามัยหรือ โรงพยาบาล พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง ให้เด็กดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ และคอยดูแลระวังสุขภาพให้กับเด็ก

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ให้เด็กช่วยดูแลระวังความปลอดภัยให้ครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

4) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คือไม่ไปหยิบสิ่งของของผู้อื่น การไม่พูดปด ผู้ปกครองจะบอกว่าการโกหกเป็นสิ่งที่ไม่ดี และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนไม่ให้ให้เด็กไปลักขโมย ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน สอนให้ช่วยรักษาสาธารณสมบัติ และดูแลเด็กให้แต่งกายไปโรงเรียนถูกระเบียบ

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครองตำหนิ ตักเตือน เมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพูดชมเชย ชักถามสิ่งที่เด็กกระทำ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านแม่เป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับแม่ เมื่ออยู่บ้านเด็กมีปัญหาด้านพฤติกรรมคือ เมื่อก่อนเด็กชอบแกล้งรังแกคนอื่น ผู้ปกครองแก้ไขด้วยการคอยบอกและคอยสอน

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมให้เด็กทำกิจกรรมกลางแจ้ง สร้างข้อตกลงกับเด็ก และทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 4

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองนอนและตื่นเป็นเวลา ดูแลรักษาเครื่องใช้อย่างเป็นระเบียบ มีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานบ้านและคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆภายในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คือ การไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ไม่พูดปด

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญากับผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงในของของผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจร ทำตามลำดับก่อน-หลังเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน และภายในชุมชน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองจัดให้เด็กได้รับประทานอาหารที่รสชาติไม่เผ็ด และจัดอาหารเสริมให้กับเด็ก คือ ซีสันมเปรี้ยว นมถั่วเหลืองให้เด็กดื่ม ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย เมื่อเด็กเจ็บป่วยจะพาเด็กไปสถานี่คลินิก พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง การดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้จัดให้เด็กเก็บเสื้อผ้าในตะกร้า และมีชั้นสำหรับให้วางของ และคอยดูแลระวังสุขภาพให้กับเด็ก

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ให้เด็กช่วยดูแลระวังความปลอดภัยให้ครอบครัว โดยเตือนไม่ให้เด็กไปใกล้สายไฟ

ความรับผิดชอบต่อชุมชน เวลาว่างในชุมชนจะพาเด็กไปร่วมงานด้วย และ ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดรอบคอบต่อการกระทำผิด คือ สอนไม่ให้พูดโกหก และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองคาดหวังหากพบว่าเด็กไปลักขโมย ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน และดูแลเด็กให้แต่งกายไปโรงเรียนถูกระเบียบ

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครอง ตักเตือน เมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพูดชมเชย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านยายเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับยาย เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกันกับเด็ก

ครอบครัวที่ 5

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองรับประทานอาหารเช้าและครบ 3 มื้อ ออกกำลังกายด้วยการเดิน ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้โดยพับเก็บเสื้อผ้าใส่ในตู้เสื้อผ้า มีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานบ้าน และคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆ ภายในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครอง ไม่พูดปด และไม่คิดโลภอยากได้ใน
ของของคนอื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญากับผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงในของ
ของผู้อื่น ไปตรงเวลาเมื่อมีนัด และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจรด้วยการเดินชิดขอบทาง ทำตามลำดับ
ก่อน - หลังเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน และภายในชุมชน ช่วยดูแล
รักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองจัดอาหารเสริมให้เด็กได้
รับประทานอาหาร คือ ซึ่อไอวัลตินให้เด็กได้ขงดื่ม สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัด
อุปกรณ์สนับสนุน พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง การดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้จัด
ให้เด็กเก็บเสื้อผ้าในตะกร้า และคอยดูแลให้เด็กเก็บสิ่งของ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ให้เด็กช่วยดูแลระวังความปลอดภัยให้
ครอบครัว โดยเตือนไม่ให้เด็กเล่นไม้ขีดไฟ และปลั๊กไฟ

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดถี่ถ้วนต่อ
การกระทำผิด คือ สอนไม่ให้พูดโกหก และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครอง ตำหนิ และคาดโทษหากพบว่าเด็กไป
ลักขโมย ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน เวลา
ข้ามถนนต้องดูรถ ให้เด็กทำตามลำดับเมื่อรอรับบริการ และเมื่อซื้อของ การรักษาความสะอาด
ภายในชุมชนให้เด็กทิ้งขยะที่ถังขยะ และดูแลเด็กให้แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนไปโรงเรียน

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครอง ใช้สายตา และ ตักเตือน เมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และพูดชมเชย และโอบกอด เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านย่าเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับย่า เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมในบ้านและกลางแจ้ง และทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 6

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครอง ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้โดยพับเก็บเสื้อผ้าใส่ในตู้เสื้อผ้า และมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานบ้าน และถนอมรักษาเครื่องใช้ด้วยการล้างเครื่องมือทำงานก่อนเก็บ และคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆ ภายในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดถี่ถ้วนในการกระทำผิด ไม่พุดบด และไม่คิดโลภอยากได้ในของของคนอื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองไม่ขโมยในของผู้อื่น ไปตรงเวลาเมื่อมีนัด และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจรด้วยการขับขี่รถตามเลน เปิดไฟเลี้ยวเมื่อเลี้ยวรถ ทำตามลำดับก่อน - หลังเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน และภายในชุมชน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองจัดอาหารที่เหมาะสมกับวัย จัดอาหารรสชาติไม่เผ็ดให้เด็กได้รับประทาน เมื่อเห็นเด็กรับประทานที่ไม่มีประโยชน์จะห้ามและบอกว่าเป็นแล้วไม่ดี ให้เด็กรับประทานครบ 3 มื้อและตรงเวลา ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา และให้เด็กนอนกลางวัน สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัดอุปกรณ์สนับสนุน เมื่อเด็กเจ็บป่วยพาเด็กไปคลินิก พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง คอยดูแลระวังป้องกันสุขภาพให้กับเด็ก

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว การระวังความปลอดภัย ผู้ปกครองคอยดูแลไม่ให้เด็กเล่นไฟแช็ค

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คือ สอนไม่ให้พูดโกหก และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนเด็กให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กขี่รถจักรยานให้ถูกทาง และขี่รถจักรยานข้างขอบถนน เวลาข้ามถนนต้องดูรถ ให้เด็กทำตามลำดับเมื่อรอรับบริการ และเมื่อซื้อของ การรักษาความสะอาด ภายในบ้าน และภายในชุมชนให้เด็กทิ้งขยะที่ถังขยะ และดูแลเด็กให้แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนไปโรงเรียน

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครอง ตักเตือนว่ากล่าวทันทีและคาดโทษ เมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองพูดชมเชย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านยายเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับตา เมื่ออยู่บ้านเด็กมีปัญหาทางพฤติกรรมคือ ตื้อ มือไว ชอบไปหยิบของของผู้อื่น ผู้ปกครองแก้ไขด้วยการบอกให้เด็กนำของไปคืน

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมในบ้าน สร้างข้อตกลงกับเด็ก และทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 7

1. การเป็นแบบอย่าง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองดูแลระวังป้องกันสุขภาพ ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้โดยพับเก็บเสื้อผ้าใส่ในตู้เสื้อผ้า และมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะทำงานและคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆภายในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดถี่ถ้วนในการกระทำผิดและไม่คิดโลภอยากได้ในของของคนอื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงในของของผู้อื่น ไปตรงเวลาเมื่อนัดหมายกับคนอื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจรด้วยการเดินชิดขอบทาง มองซ้าย-ขวา ก่อนข้ามถนน ทำตามลำดับก่อน-หลังเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน และภายในชุมชน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองจัดอาหารที่เหมาะสมกับวัยด้วยการปรุงอาหารรสชาติไม่เผ็ดให้เด็กได้รับประทาน ตักเตือนเมื่อเห็นเด็กรับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัดอุปกรณ์สนับสนุน เมื่อเด็กเจ็บป่วยพาเด็กไปโรงพยาบาล พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง คอยดูแลระวังป้องกันสุขภาพให้กับเด็ก และคอยดูแลให้เด็กสิ่งของให้เป็นระเบียบ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ให้เด็กช่วยดูแลและวังความปลอดภัยให้ครอบครัว โดยให้ช่วยปิดหน้าต่าง ไม่ให้เด็กเล่นไม้ขีดไฟ

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คือ สอนไม่ให้ไปตีค่า หรือรังแกคนอื่น การไม่พูดปด ผู้ปกครองสอนให้เด็กพูดความจริงกับผู้ปกครอง และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนเด็กรักษาคำสัญญา สอนไม่ให้ลักขโมยของผู้อื่น ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน ระวังในการข้ามถนน ให้เด็กทำตามลำดับเมื่อรอรับบริการ และเมื่อซื้อของ การรักษาความสะอาด ภายในบ้าน และภายในชุมชนให้เด็กทิ้งขยะที่ถังขยะ ให้เด็กช่วยรักษาสาธารณสมบัติ และดูแลเด็กให้แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนไปโรงเรียน

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครอง ตักเตือน เมื่อเห็นเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองพูดชมเชย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านแม่เป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับแม่ เมื่ออยู่บ้านเด็กมีปัญหาทางพฤติกรรมคือ ชอบเถียงพ่อแม่ และเอาแต่ใจตัวเอง ผู้ปกครองแก้ไขด้วยการตี และด่า

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมในบ้าน สร้างข้อตกลงกับเด็กและทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 8

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองรับประทานอาหารที่มีคุณค่าและ
 ประชุมสุขภาพดี ผู้ปกครองดูแลและป้องกันสุขภาพ ดูแลรักษาสีของเครื่องใช้โดยพับเก็บ
 เสื้อผ้าใส่ในตู้เสื้อผ้าและจัดอย่างเป็นระเบียบ และมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองทำงานบ้านและคอยดูแล
 ระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆภายในชุมชน และเข้าร่วม
 กิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดถี่ถ้วนในการกระทำผิด
 ผู้ปกครองไม่พูดปด และไม่คิดโลภอยากได้ในของของคนอื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงใน
 ของของผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจรด้วยการขับซื่อรถตามเลน เปิดไฟเลี้ยวเวลา
 เลี้ยวรถ ทำตามลำดับก่อน-หลังเมื่อรอรับบริการต่างๆ รักษาความสะอาดภายในบ้าน และภายใน
 ในชุมชน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองทำอาหารที่มีคุณค่าครบ 5 หมู่
 และปรุงรสชาติไม่เผ็ดให้เด็กรับประทาน ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา สนับสนุนให้เด็กได้
 ออกกำลังกาย และจัดอุปกรณ์สนับสนุน เมื่อเด็กเจ็บป่วยพาเด็กไปโรงพยาบาล พาเด็กไปฉีด
 วัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง และคอยดูแลให้เด็กสิ่งของให้เป็นระเบียบ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว มอบหมายให้เด็กทำงานบ้านง่ายๆ

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดรอบคอบต่อการกระทำผิด คือ สอนไม่ให้ไปลักขโมย สอนไม่ให้เด็กพูดปด และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนเด็กไม่ให้ลักขโมยของผู้อื่น ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน ซึ่งรถจักรยานข้างทาง ให้เด็กทำตามลำดับเมื่อรอรับบริการ และเมื่อซื้อของ การรักษาความสะอาดภายในบ้าน ให้เด็กทิ้งขยะที่ถังขยะ และดูแลเด็กให้แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนไปโรงเรียน

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครองพูดชมเชย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านแม่เป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับแม่ เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมในบ้าน สร้างข้อตกลงกับเด็กและทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 9

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองออกกำลังกายด้วยการตีแบดมินตัน ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้โดยพับเก็บเสื้อผ้าใส่ในตู้เสื้อผ้าและจัดอย่างเป็นระเบียบ และมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองทำงานบ้านและคอยดูแลและหวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆภายในชุมชน และช่วยงานของโรงเรียนทุกครั้ง

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดถี่ถ้วนในการกระทำผิด ผู้ปกครองไม่พุดปิด

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองไปตรงเวลาเมื่อนัดหมายกับผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจรด้วยการ เปิดไฟเลี้ยวเวลาเลี้ยวรถ ดูกระจกเวลาแซง รักษาความสะอาดภายในบ้าน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองปรุงอาหารรสชาติไม่เผ็ดให้เด็กรับประทาน ตักเตือนเมื่อเห็นเด็กรับประทานขนมที่ไม่มีประโยชน์ และจัดให้เด็กได้ดื่มโอวัลตินทุกเช้า ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัดอุปกรณ์สนับสนุนพาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง คอยระวังป้องกันสุขภาพ และคอยดูแลให้เด็กถึงของให้เป็นระเบียบ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว มอบหมายให้เด็กช่วยดูแลและระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดถี่ถ้วนต่อการกระทำผิด คือ สอนไม่ให้ไปลักขโมย สอนเด็กไม่ให้พุดปิด และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนเด็กรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น สอนไม่ให้ลักขโมยของผู้อื่น ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน เวลาข้ามถนนให้มองซ้าย-ขวา ก่อนข้าม การรักษาความสะอาด ภายในบ้านและภายในชุมชนให้เด็ก ทั้งขณะที่ถึงขยะ ให้เด็กรักษาสาธารณสมบัติ และดูแลเด็กให้แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนไปโรงเรียน

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครอง เรียกชื่อและมองด้วยสายตา และตำหนิ เมื่อเด็กแสดงอาการไม่เหมาะสม ผู้ปกครองพูดชมเชย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านยายเป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับยาย เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมในบ้าน สร้างข้อตกลงกับเด็กและทำกิจกรรมร่วมกัน

ครอบครัวที่ 10

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองรับประทานอาหารครบ 3 มื้อ และตรงเวลา นอนและตื่นเป็นเวลา ออกกำลังกายด้วยการเดิน ผู้ปกครองดูแลระวังป้องกันสุขภาพ ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้โดยพับเก็บเสื้อผ้าใส่ในตู้เสื้อผ้าและจัดอย่างเป็นระเบียบ และมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองทำงานบ้านและคอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยงานต่างๆภายในชุมชน และช่วยงานของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองไม่พุดบด

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจรด้วยการเดินชิดขอบทาง มองซ้าย-ขวา ก่อนข้ามถนน รักษาความสะอาดภายในบ้าน และภายในชุมชน ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองทำอาหารปรุงรสชาติไม่เผ็ด ให้เด็กรับประทาน เมื่อเด็กรับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ผู้ปกครองจะสอนให้เด็กซื้อขนมที่มีประโยชน์มาทาน และจัดอาหารที่มีประโยชน์ให้เด็กทาน คือ นมเปรี้ยว และผลไม้ ให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัดอุปกรณ์สนับสนุน พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง คอยระวังป้องกันสุขภาพ และคอยดูแลให้เด็กสิ่งของให้เป็นระเบียบ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อครอบครัว มอบหมายให้เด็กทำงานบ้านง่ายๆ และให้ช่วยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว

ความรับผิดชอบต่อชุมชน ให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คือ สอนไม่ให้เกิดพุดบด และสอนให้ไม่โลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนเด็กไม่ให้ลักขโมยของผู้อื่น ให้ไปโรงเรียนตรงเวลา และสอนให้เคารพสิทธิของผู้อื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ปกครองสอนให้เด็กปฏิบัติตามกฎจราจร ให้เด็กเดินชิดขอบถนน มองซ้าย-ขวา ก่อนข้ามถนนหรือจักรยานข้างทาง ให้เด็กทำตามลำดับเมื่อรอรับบริการ และเมื่อซื้อของ การรักษาความสะอาด ภายในบ้านและภายในชุมชน ให้เด็กทิ้งขยะที่ถังขยะ ให้เด็กช่วยรักษาสาธารณสมบัติ และดูแลเด็กให้แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนไปโรงเรียน

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

ผู้ปกครองตักเตือนเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ผู้ปกครองพูดชมเชย บางครั้งเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านแม่เป็นผู้ดูแลเด็ก เด็กชอบอยู่กับแม่ เมื่ออยู่บ้านเด็กไม่มี ปัญหาทางพฤติกรรม

4. การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองสร้างข้อตกลงกับเด็กและทำกิจกรรมร่วมกัน

4. สรุปผลการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครอง 10 ครอบครัว

4.1 การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ด้านความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองรับประทานอาหารเช้าที่มีคุณค่า และปรุงสุกสะอาด (2 คน) รับประทานอาหารเช้าตรงเวลาและครบ 3 มื้อ (2 คน) นอนหลับพักผ่อนเป็นเวลา (5 คน) ออกกำลังกายอย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง (3 คน) เมื่อเจ็บป่วยไปสถานอนามัย คลินิก หรือ โรงพยาบาลทุกครั้ง (1 คน) ระวังป้องกันสุขภาพ (3 คน) ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ (9 คน) ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ (9 คน)

ความรับผิดชอบต่อสังคม ในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ช่วยเหลืองานต่างๆภายในบ้าน(10 คน) ความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยเหลืองานต่างๆภายในชุมชน และ ช่วยเหลืองานโรงเรียน (10 คน) บริจาคสิ่งของให้ผู้ด้อยกว่า (1 คน)

2) ด้านความซื่อสัตย์ ในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียด ต่อการกระทำผิด (6 คน) ไม่พูดปด (10 คน) และไม่คิดโลภอยากได้ในของของผู้อื่น (7 คน) ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น รักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น (9 คน) ไม่ลักขโมย ไม่ฉ้อโกงในของของผู้อื่น (7 คน) ตรงต่อเวลา (8 คน) เคารพสิทธิของผู้อื่น (10 คน)

3) ด้านความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ผู้ปกครองปฏิบัติตามกฎจราจร (10 คน) เข้าแถวเมื่อรอรับบริการต่างๆ (9 คน) ช่วยกันรักษาความสะอาด ภายในบ้านและชุมชน (6 คน) ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ (10 คน) และแต่งกายเหมาะสม กับกาลเทศะ (10 คน)

4.2 การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ด้านความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองจัดอาหารที่มีรสชาติไม่เผ็ดให้กับเด็ก
รับประทาน (9 คน) จัดอาหารเสริมที่มีประโยชน์ให้กับเด็ก (4 คน) ตักเตือนเมื่อเห็นเด็ก
รับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ (5 คน) ให้เด็กรับประทานตรงเวลาและครบ 3 มื้อ (2 คน)
ให้เด็กนอนพักผ่อนเป็นเวลา (7 คน) ให้เด็กนอนกลางวัน (3 คน) สนับสนุนให้เด็กออกกำลังกาย
(10 คน) จัดอุปกรณ์สนับสนุนการออกกำลังกาย (8 คน) เมื่อเด็กเจ็บป่วย พาเด็กไปสถานี
อนามัย คลินิก หรือโรงพยาบาล (7 คน) พาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนด (10 คน) ระวัง
ป้องกันสุขภาพ(6 คน)ดูแลให้เด็กเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ (10 คน)

ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครอง
มอบหมายงานบ้านที่เหมาะสมกับวัยให้เด็ก (4 คน) ให้ช่วยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับ
ครอบครัว (8 คน) ความรับผิดชอบต่อชุมชน ผู้ปกครองพาเด็กไปร่วมงานต่างๆของชุมชนและให้
เด็กช่วยงานตามความสามารถ (2 คน) และให้เด็กร่วมกิจกรรมของโรงเรียน (10 คน)

2) ด้านความซื่อสัตย์ ในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองสอนให้เด็กมี
ความละเอียดต่อการกระทำผิด (10 คน) สอนเด็กไม่พูดปด (10 คน) และไม่คิดโลภอยากได้ใน
ของของผู้อื่น (10 คน) ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น สอนให้เด็กรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น (3 คน)
ไม่ลักขโมย ไม่ ข้อโกงในของของผู้อื่น (7 คน) ตรงต่อเวลา (10 คน) และเคารพสิทธิของผู้อื่น
(10 คน)

3) ด้านความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ผู้ปกครองสอนให้เด็ก
ปฏิบัติตามกฎจราจร (9 คน) เข้าแถวเมื่อรอรับบริการต่างๆ (7 คน) ช่วยกันรักษาความสะอาด
ภายในบ้านและชุมชน (4 คน) ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ (7 คน) และดูแลให้แต่งกายไป
โรงเรียนถูกระเบียบ (10 คน)

4.3 การกระตุ้นและการเสริมแรง

เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองจะว่ากล่าวตักเตือนทันที
(8 คน) ตำหนิ (2 คน) ใช้สายตา (2 คน) คาดโทษ (1 คน) เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่
เหมาะสม ผู้ปกครองพูดชมเชยเด็ก (9 คน) ชมเชยบางครั้ง (1 คน) โอบกอด (1 คน) และให้
รางวัล (1 คน)

ปัญหาทางพฤติกรรม

ภายในบ้านผู้ดูแลเด็กมากที่สุด คือ แม่ (4 คน) ยาย (4 คน) ย่า (1 คน)
พ่อ (1 คน) เด็กชอบอยู่กับแม่ (4 คน) ยาย (2 คน) ตา-ยาย (1 คน) ย่า (1 คน)

ตา(1 คน) และ พ่อ (1 คน) เด็กไม่มีปัญหาพฤติกรรมเมื่ออยู่บ้าน (7 คน) พฤติกรรมที่เด็กมี ปัญหาเมื่ออยู่บ้าน คือ แกล้งรังแกคนอื่น ผู้ปกครองแก้ไขด้วยการบอกและสอน (1 คน) ดื้อ ชอบไปหยิบของผู้อื่น ผู้ปกครองแก้ไขด้วยการบอกให้เด็กเอาของไปคืน (1 คน) และเด็กชอบ เตียง เอาแต่ใจตัวเอง ผู้ปกครองแก้ไขด้วยการด่า และตี (1 คน)

4.4 การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองจัดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรม (7 คน) สร้างข้อตกลงกับเด็ก (7 คน) และทำกิจกรรมร่วมกัน (10 คน)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่อง การศึกษาการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัย อนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ผู้วิจัยมี ประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง วิทย์ วิศทเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรณปก (2525 อ้างถึงใน กองการวิจัยทางการศึกษา, 2542) กล่าวถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การ รู้จักรักษาร่างกาย ชีวิตและสุขภาพ พิจิตรา พงษ์จินตกร(2525) ได้กล่าวถึงลักษณะของความ รับผิดชอบต่อตนเองคือ การรู้จักระวังรักษาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์

การรักษาสุขภาพอนามัย ผลจากแบบสอบถามผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบ ว่า ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร รับประทานอาหารที่มีคุณค่าอาหาร รับประทานอาหารตรง เวลาและครบ 3 มื้อ และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ จากแบบสัมภาษณ์ และการสังเกต พฤติกรรมกลับพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะล้างมือก่อนรับประทานอาหารเป็นบางครั้ง รับประทานอาหารที่ไม่เน้นคุณค่าทางอาหาร จะเน้นในความสะดวก รับประทานอาหารไม่ครบ 3 มื้อ และไม่ตรงเวลา จะไปหาสถานอนามัย คลินิก หรือ โรงพยาบาล เมื่อเจ็บป่วยหนัก และ ผลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรม มีความสอดคล้องกันคือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้การออกกำลังกายและการตรวจสุขภาพประจำปี ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย จึงปฏิบัติตนง่ายๆจนเป็นนิสัย เมื่อถึง เวลารับประทานอาหารจึงไม่ได้คำนึงถึงการรักษาสุขภาพอนามัย ในเรื่องของการล้างมือก่อน

รับประทาน และเนื่องจากมีรายได้ต่ำจึงไม่ได้เน้นการรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารมากนัก และจากการทำงานที่ไม่เป็นเวลาจึงทำให้ไม่สามารถรับประทานอาหารได้ครบ 3 มื้อและตรงเวลาได้ จะไปโรงพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยหนัก เพราะการเดินทางและระยะทางในชุมชนไม่สะดวก รวมถึงค่าใช้จ่ายจึงทำให้ไม่สามารถไปพบแพทย์ได้ทุกครั้ง การออกกำลังกายนั้นเนื่องจากผู้ปกครองจะใช้เวลาในการทำงานเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้ไม่สามารถออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬา การออกกำลังกายของผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะออกกำลังกายด้วยการทำงาน เช่น การเดินไปนา การเดินไปเลี้ยงวัว สำหรับการไปตรวจสุขภาพประจำปี ผู้ปกครองขาดความรู้ และขาดความตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการตรวจสุขภาพประจำปี

ความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จนั้น จากการตอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่ามีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่ทำงานหนัก ต้องอาศัยฤดูกาลในการประกอบอาชีพ จึงทำให้ผู้ปกครองมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จโดยไม่ทิ้งงานค้างไว้ เช่น การเกี่ยวข้าว การเกี่ยวข้าวเพื่อไม่ให้ข้าวมีความชื้น วราภรณ์ รักวิชัย(2540: 31)ได้ให้ความเห็นว่า ชาวนา-ชาวไร่ มักจะมีชีวิตอยู่กับสภาพธรรมชาติ และงานที่กระทำเป็นงานหนัก

ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองจะช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในบ้าน คอยดูแลระวังความปลอดภัยให้กับครอบครัว ความรับผิดชอบต่อชุมชน ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในชุมชน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ปกครองอยู่ในชุมชนเกษตรกรรม เป็นสังคมที่มีความใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลและเอื้ออาทรต่อกัน จึงทำให้ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่ในการดูแลครอบครัว และให้การช่วยเหลือต่อชุมชนเป็นอย่างดี

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองมีความละเอียดถี่ถ้วนต่อการกระทำผิด ไม่พุดปด และไม่คิดโลภอยากได้ในของของผู้อื่น

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ไม่ลักขโมย จ้องโกงของของผู้อื่น มีความตรงต่อเวลา และเคารพสิทธิของผู้อื่น

จากแบบสอบถามพบว่าผู้ปกครองนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งทศนา เขมมณี และคณะ(2536)ได้กล่าวว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยนับถือเป็นศาสนาประจำชาติมาเป็นเวลาช้านาน ความคิดความเชื่อทางพระพุทธศาสนาได้หยั่งรากฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนไทย และมีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทยอย่างเห็นได้ชัด ความคิดความเชื่อดังกล่าว ทำให้คนไทยเป็นคนใจบุญสุนทาน มีจิตเมตตาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น รู้จักให้อภัยและละอายต่อการทำความชั่ว มีการควบคุมพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจ

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การปฏิบัติตามกฎจราจร เวลาขึ้นหรือลงจากรถจักรยานยนต์ หรือนั่งรถจักรยานยนต์ ผู้ปกครองจะสวมหมวกกันน็อก เปิดไฟเลี้ยว หรือใช้มือโบกให้คันหลังรู้ว่าจะเลี้ยว ขึ้นหรือลงตามเลน มีใบขับขี่ในการขึ้นหรือลงรถ เวลาเดินจะเดินบนทางเท้า มองซ้าย-ขวา ก่อนข้ามถนน

การรอรับบริการต่างๆหรือชื่อของ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะทำตามลำดับก่อน-หลัง

การรักษาความสะอาด ภายในบ้าน ผู้ปกครองจะกวาด ถูบ้าน นำขยะไปเผาหรือทิ้งใส่ถังขยะหน้าบ้าน ภายในชุมชนจะทิ้งขยะในถังขยะ หากไม่มีถังขยะในชุมชนก็ทิ้งข้างทาง

การรักษาสาธารณสุขสมบัติ ผู้ปกครองจะช่วยรักษาด้วยการไม่ทำลายสาธารณสุขสมบัติ และช่วยตักเตือนผู้อื่นไม่ให้ทำลายสาธารณสุขสมบัติ

การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้ปกครองจะแต่งกายเหมาะสมกับงานที่ไปร่วม

2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ

1) ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ปกครองดูแลให้เด็กรับประทานอาหารเช้า แต่จะให้เด็กรับประทานตามความหิวมากกว่าจะให้เด็กรับประทานอาหารเช้าเป็นเวลา ผู้ปกครองส่วนใหญ่จัดอาหารที่มีรสชาติไม่เผ็ด และพยายามจัดอาหารที่มีประโยชน์ให้เด็กรับประทาน เช่น ทำอาหารที่มี เนื้อ หมู ไข่ ผัก และจัดอาหารเสริม นม โอวัลติน และผลไม้ให้เด็กรับประทาน รวมทั้งคอยตักเตือนเมื่อเห็นเด็กรับประทานอาหารเช้าที่ไม่มีประโยชน์

การนอนหลับพักผ่อน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะให้เด็กนอนและตื่นเป็นเวลา การออกกำลังกายของเด็ก ผู้ปกครองสนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกายด้วยการเล่น และจัดอุปกรณ์สนับสนุน เช่น จักรยาน เข็มขัดกระโดด ลูกบอล เมื่อเด็กเจ็บป่วยผู้ปกครองจะพาเด็กไปสถานอนามัย โรงพยาบาล หรือ คลินิก และเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง แต่ไม่เคยพาเด็กไปตรวจสุขภาพประจำปี ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีความเข้าใจในการจัดอาหารที่เหมาะสมกับวัยและจัดอาหารที่เป็นประโยชน์ให้กับเด็ก จัดให้เด็กได้นอนและตื่นเป็นเวลา แต่ยังไม่จัดให้เด็กได้รับประทานอาหารเช้าเป็นเวลา วราภรณ์ รักวิชัย (2540) ได้เสนอการฝึกให้เด็กเป็นคนที่ระเบียบและความรับผิดชอบว่า ผู้ปกครองควรกำหนดเวลากิจกรรมและปฏิบัติงานต่างๆ ตามตารางเวลาที่เหมาะสมตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอน

สอดคล้องกับ กฤษณี ภูพัฒน์ (2538) ได้กล่าวถึง การกำหนดเวลากิจวัตรประจำวัน เช่น กำหนดเวลารับประทานอาหาร อาบน้ำ เล่น และเวลานอน จะช่วยส่งเสริมวินัยให้กับเด็ก

ผู้ปกครองส่วนใหญ่สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกาย และมีความเอาใจใส่ในการดูแลสุขภาพของเด็ก โดยพาเด็กไป สถานีอนามัย โรงพยาบาล หรือ คลินิก และพาเด็กไปฉีดวัคซีนครบตามกำหนดทุกครั้ง แต่ไม่ได้พาเด็กไปตรวจสุขภาพประจำปี เนื่องจากผู้ปกครองไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสุขภาพประจำปีของตนเอง จึงทำให้ไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสุขภาพประจำปีของเด็กไปด้วย

ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้ปกครองไม่ได้มอบหมายงานให้กับเด็ก จะให้เด็กช่วยงานเล็กๆน้อยๆเท่านั้น และให้ช่วยดูแลระวังความปลอดภัยด้วยการไม่ให้เล่นไม้ขีดไฟ ช่วยปิดประตู หน้าต่าง ความรับผิดชอบต่อชุมชน ผู้ปกครองจะให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2) ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะสอนให้เด็กไม่พูดปด ไม่คิดโลภอยากได้ในของของผู้อื่น และสอนให้มีความละเอียดถี่ถ้วนต่อการกระทำผิด เมื่อเด็กเก็บของได้จะแนะนำให้เด็กไปแจ้งครูหรือผู้ใหญ่เพื่อสืบหาเจ้าของ จากการสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครอง ได้เกิดสถานการณ์ดังกล่าวขึ้น คือ เด็กเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งบริเวณหน้าบ้าน จึงนำมาบอกผู้ปกครอง ผู้ปกครองบอกเด็กไม่ให้พูดเสียงดัง แล้วนำเงินที่เด็กเก็บได้มาแจก ลูก ญาติ และหลานที่อยู่ในเหตุการณ์ ผู้ปกครองไม่ได้แนะนำเด็ก หรือนำเงินไปแจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อสืบหาเจ้าของ โดยบอกเหตุผลกับเด็กว่า หากนำไปแจ้ง ผู้ใหญ่บ้านคงเอาไว้เอง และยังพูดคุยกับญาติถึงการเก็บเงินหรือสิ่งของได้ในโรงเรียนแล้วนำไปแจ้งครูเป็นคนใจ และญาติของเด็กยังพูดเสริมว่า โชคดีของคนเก็บเงินได้ โชคร้ายของคนทำตก เหตุการณ์ดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ปกครองนอกจากไม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กแล้ว ยังฝึกให้เด็กขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือไม่มีความละเอียดถี่ถ้วนต่อการกระทำผิด เป็นคนเห็นแก่ตัว และเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ไม่ดี เพราะมีผู้ปกครองเป็นแบบอย่าง ทำให้เด็กได้ซึมซับค่านิยมที่ผิด เมื่อเด็กไปโรงเรียน กรณีที่โรงเรียนสอนเด็กในเรื่องความซื่อสัตย์ จะสร้างความขัดแย้งและสับสนในการปฏิบัติให้กับเด็ก Bandura(อ้างถึงใน กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542) กล่าวว่าตัวแบบมีความสำคัญต่อการเรียนรู้มาก เด็กสามารถซึมซับพฤติกรรมต้นแบบมาเป็นของตัวเอง เมื่อเด็กเลียนแบบจากพ่อ แม่ จากการแสดงออก พฤติกรรม คำพูด แม้แต่ความรู้สึกนึกคิด ทิศนา แหมมณี และคณะ(2536: 51) กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูเด็กควรส่งเสริมค่านิยมของความเป็นเด็กดี อันได้แก่ ความเป็นผู้มีมารยาทดี รู้จักกาลเทศะ ชยัน มีความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะสอนเด็กไม่ให้ลักขโมย ข้อโกงของผู้อื่น สอนให้เด็กตรงต่อเวลาด้วยการไปโรงเรียนทันเวลา และเคารพสิทธิของผู้อื่นด้วยการขอยืมเจ้าของก่อนหยิบสิ่งของ ไม่ไปรื้อค้นของคนอื่น

3) ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การปฏิบัติตามกฎจราจร ผู้ปกครองเตือนให้เด็กขี่รถจักรยานให้ถูกทาง เวลาเดินให้เดินชิดขอบทาง มองซ้าย-ขวา ก่อนข้ามถนน

การรอรับบริการต่างๆ หรือ ซื้อของ มีทั้งสอนและไม่ได้สอนให้เข้าแถว เพราะเห็นว่าเด็กได้รับการสอนมาจากทางโรงเรียน

การรักษาความสะอาดภายในบ้าน ให้เด็กช่วยด้วยการกวาด บัดฝุ่น เก็บเศษกระดาษทิ้งถังขยะ แต่ส่วนใหญ่จะปล่อยให้เด็กทิ้งขยะลงบนพื้น ภายในชุมชนมีทั้งที่สอนให้ทิ้งขยะในถังขยะ และปล่อยให้เด็กทิ้งตามทาง เพราะไม่มีถังขยะในชุมชน

การรักษาสาธารณสมบัติ ผู้ปกครองจะบอกให้เด็กช่วยประหยัดน้ำ ไม่ไปขีดเขียนป้ายประกาศเล่น ไม่ไปเด็ดดอกไม้

การแต่งกายไปโรงเรียน ผู้ปกครองจะให้เด็กแต่งกายไปโรงเรียนถูกระเบียบ

ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะปล่อยให้เด็กทิ้งขยะลงบนพื้น โดยไม่มีการว่ากล่าวตักเตือน และภายในชุมชนผู้ปกครองให้เหตุผลว่าไม่มีถังขยะในชุมชนจึงทิ้งขยะตามทาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองไม่ได้ตระหนักถึงการรักษาความสะอาด และไม่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาด ซึ่งส่วนนี้เป็นการชี้แนะที่ผิดในการรักษาความสะอาด และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่มักง่าย ทิ้งขยะตามใจชอบ เมื่อเติบโตขึ้นเด็กก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด และส่งผลต่อบุตรหลานของตนเองในเรื่องการไม่รักษาความสะอาดต่อไปในอนาคตอีกด้วย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2538) ควรส่งเสริมวินัยจากเรื่องง่ายในชีวิตประจำวัน เช่น การรักษาความสะอาด ให้คุ้นเคยกับการทำตามระเบียบง่ายๆ การเคารพสิทธิก่อนหลัง จนเกิดเป็นนิสัยไม่ต้องจูงใจหรือตั้งใจ

3. การกระตุ้นและการเสริมแรง

เมื่อผู้ปกครองเห็นว่าเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จะว่ากล่าวตักเตือนทันที ตำหนิ คาดโทษ มองด้วยสายตาให้เด็กรู้ว่ากระทำผิด ส่วนการเสริมแรงเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้ปกครองแสดงพฤติกรรม ยิ้ม พยักหน้า และพูดชมเชยเด็ก พฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับบริตชน พีรยสิทธิ์ (2543) ที่กล่าวว่า การให้แรงเสริมกับลูก เมื่อลูกแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น ให้การยกย่อง ชมเชยให้กำลังใจ ให้ลูกได้แสดงพฤติกรรมนั้นๆ เป็นประจำ จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดี นวลศิริ เปาโรหิตย์ (อ้างถึงใน สันหพัฒน์ อรุณธำรี, 2539) ได้กล่าวถึง

การเสริมแรงในทางบวกว่า การแสดงความรัก การยอมรับกอดจูบ การยิ้ม หัวเราะ ชมเชย ให้ความสนใจในตัวเด็ก รางวัลเมื่อเด็กทำพฤติกรรมที่ดี มีระเบียบวินัย จะเป็นกำลังใจที่ทำให้เด็กทำพฤติกรรมนั้นบ่อยเข้า ในทางตรงกันข้าม หากไม่ชมเชย หรือให้รางวัลกับเด็ก แต่ใช้วิธีเฉยเมย หรือแสดงท่าทีเย็นชา กับสิ่งที่เด็กทำ จะส่งผลให้เด็กทำพฤติกรรมนั้นน้อยลง หรือค่อยๆ หยุดทำพฤติกรรมนั้นในที่สุด

4. การจัดสภาพแวดล้อม

1) การจัดพื้นที่ให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ นั้น จากการตอบแบบสอบถาม ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะไม่ได้จัดให้เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ และการสังเกต การจัดพื้นที่ให้เด็กได้ทำการบ้าน นั้นผู้ปกครองได้จัดซื้อโต๊ะพับให้ ส่วนพื้นที่สำหรับเล่นกลางแจ้ง ส่วนใหญ่ไม่ได้จัดให้เด็ก เด็กจะวิ่งเล่นกับเพื่อนบริเวณข้างๆบ้าน การเก็บเครื่องใช้ส่วนตัวได้จัดให้เด็กมีตะกร้า ชั้น ไม้เก็บเสื้อผ้า บางครอบครัวได้จัดให้มีตะกร้าสำหรับเก็บของเล่นของเด็กด้วย และคอยดูแลให้เด็กเก็บสิ่งของเครื่องใช้

2) การสร้างข้อตกลง ผู้ปกครองส่วนใหญ่สร้างข้อตกลงกับเด็ก ได้แก่ เมื่อกลับจากโรงเรียนให้เปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนไปเล่น ทำการบ้านก่อนไปเล่น ถึงเวลาทานอาหารต้องมารับประทานพร้อมกัน จอม ชุมช่วย(2542: 121)ได้กล่าวถึง กิจวัตรประจำวันที่เป็นเวลา การฝึกวินัยนอกจากคำสั่งที่มีประสิทธิภาพแล้ว การทำอะไรเป็นเวลา มีกิจวัตรที่ชัดเจนและร่วมกันทำด้วยกันของพ่อแม่ ลูกก็จะช่วยได้มาก เช่น ถึงเวลากินข้าว ทุกคนกินพร้อมกัน กฤษณี ภูพัฒน์ (2538: 9) ได้กล่าวว่า ควรกำหนดกิจวัตรประจำวันที่แน่นอน เด็กจะรู้สึกสบายใจ ถ้าเขารู้กำหนดการที่แน่นอนของตนเองล่วงหน้า เช่น กำหนดเวลารับประทานอาหาร อาบน้ำ เล่น และเวลานอน ซึ่งอรรณพ ชมชัยยา (2538: 58) ได้กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้การควบคุมตนเองจากผู้ใหญ่ที่เสมอต้นเสมอปลาย คือมีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้โมโหร้ายเกินขอบเขต รวมทั้งความสม่ำเสมอในการกำหนดกฎเกณฑ์ และขอบเขตของการแสดงพฤติกรรม พฤติกรรมของเด็กจะสับสนและแสดงออกทางลบ ถ้าเขาได้รับการกระทำที่ไม่สม่ำเสมอ ไม่คงเส้นคงวาเพราะไม่รู้ว่าจะอะไรถูกอะไรผิด ไม่รู้ว่าอะไรคือความเหมาะสม

3) การจัดกิจกรรมให้สมาชิกทำกิจกรรมร่วมกัน ผู้ปกครองจัดให้ สมาชิกได้รับประทานอาหารร่วมกัน พาไปนาด้วยกัน ดูโทรทัศน์ VCD คาราโอเกะร่วมกัน และพาไปตลาดนัด ลักษณะ สกุลลิขเรศสีมา (2542:85) ได้กล่าวถึงการกระตุ้นหรือการสนับสนุนให้มีกิจกรรมภายในครอบครัวร่วมกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นพวกพ้อง และมีความรู้สึกร่วมกัน พ่อแม่ควรจัดเวลาและจัดกิจกรรมการสังสรรค์ร่วมกัน การออกไปเที่ยวนอกบ้านร่วมกัน ไปพักผ่อนวันหยุดด้วยกัน ซึ่งจะเป็นการวางรากฐานการพัฒนาวิถีชีวิตที่ดีในครอบครัว

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กวัยอนุบาล ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสิ่งที่ได้สอนเด็กวัยอนุบาล เพื่อเด็กจะได้ไม่สับสนในการปฏิบัติ
2. ผู้ปกครองควรกำหนดเวลาในการทำกิจวัตรประจำวันให้ชัดเจน เช่น เวลาในการรับประทานอาหาร เวลารับประทานอาหาร เวลาลงเล่น เวลารับประทานน้ำ เวลารับประทานและตื่น เพื่อให้เด็กปฏิบัติเป็นประจำจนเคยชินและกลายเป็นลักษณะนิสัยที่ดี
3. เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี ผู้ปกครองควรให้การเสริมแรง ด้วยการชมเชย ให้ความสนใจ ยิ้ม โอบกอด เป็นประจำและสม่ำเสมอเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล
2. ควรมีการศึกษาความตระหนักในบทบาทสำคัญของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยของผู้ปกครองในการเป็นแบบอย่างให้กับเด็กวัยอนุบาล